

V souladu s Programem zjišťování výsledků vzdělávání – Zjišťování výsledků vzdělávání Českou školní inspekcí ve školním roce 2012/2013, který vydal ministr školství, mládeže a tělovýchovy, se v období od 13. 5. 2013 do 7. 6. 2013 uskutečnila druhá celoplošná generální zkouška ověřování výsledků žáků na úrovni 5. a 9. ročníků základních škol.

Celoplošná generální zkouška byla v souladu s tímto programem povinná pro všechny školy vzdělávající v daném roce žáky na úrovni 5. a 9. ročníků základních škol, nebyla-li ze strany ČŠI udělena výjimka z účasti pro objektivní důvody. Cíl byl stejný jako u první celoplošné generální zkoušky realizované ve školním roce 2011/2012, tedy zejména poskytnutí relevantní zpětné vazby žákům, rodičům, učitelům, ředitelům škol i státu o tom, jak si žáci příslušných ročníků stojí v hlavních předmětech kurikula v porovnání se vzdělávacími standardy, v čem jsou slabší a v čem naopak minimální vzdělávací požadavky v jednotlivých předmětech splňují.

Zásadních změn a vylepšení však doznaly jak testové úlohy, tak samotná technologie testovací aplikace a organizační zajištění. Testovací okno, v průběhu kterého měly všechny školy vzdělávající v daném školním roce žáky na úrovni 5. a 9. ročníků základního vzdělávání otestovat příslušné žáky ze tří předmětů, bylo rozšířeno ze tří týdnů v první zkoušce v roce 2012 na čtyři týdny ve zkoušce druhé, tak aby proces celoplošného testování co nejméně narušil běžný chod školy a aktivity naplánované v jednotlivých školách na konec školního roku. O termínu konání celoplošné generální zkoušky byly školy informovány již v říjnu roku 2012, a mohly si tak aktivity související se závěrem školního roku v dostatečném časovém předstihu upravit.

V měsíci březnu 2013, tedy ještě před spuštěním druhé celoplošné generální zkoušky, byla provedena pilotáž funkčnosti systému a obsahu testových úloh, které se zúčastnilo několik desítek škol v rámci celé ČR. Tato pilotáž měla validovat obtížnost testových úloh, ověřit jejich srozumitelnost a posoudit celkovou konstrukci testů (např. ve vazbě na čas apod.).

Do druhé celoplošné generální zkoušky se zapojilo 3 759 škol, to je 99,9 % všech škol, pro které byla celoplošná generální zkouška určena, a 166 150 žáků těchto škol (tj. 97,6 % ze všech registrovaných) vypracovalo celkem 477 027 testů. Použito bylo 70 584 počítačů (průměr 2,4 žáka na 1 počítač). Do testování se zapojilo také více než 16 000 žáků se SVP.

Podrobnosti o přípravě, průběhu a výsledcích druhé celoplošné generální zkoušky jsou k dispozici v závěrečné zprávě, kterou Česká školní inspekce vydala v listopadu 2013 a která je k dispozici na webových stránkách www.csicr.cz a www.niqes.cz. Níže uvádíme jen základní informace týkající se výsledků žáků a nástinů variant dalšího přístupu k problematice elektronického testování.

Výsledky

Stejně jako v první celoplošné zkoušce, byla i letos úroveň všech testů navázána na požadavky předmětových standardů pro základní vzdělávání. Testy byly opět konstruovány jako dvouúrovňové – pokud žák v první části testu prokázal dosažení požadované úrovně, řešil ve zbytku testu úlohy vyšší úrovně lépe odpovídající jeho schopnostem.

V úlohách základní úrovně dosáhli žáci pátých tříd průměrných úspěšností v rozsahu 53–79 %, v úlohách vyšší úrovně 64–82 %. Žáci devátých tříd dosáhli v úlohách základní úrovně průměrných úspěšností v rozsahu 54–84 %, v úlohách vyšší úrovně 60–85 %. Výsledky žáků tak potvrdily opodstatněnost zvoleného dvouúrovňového modelu i dobré nastavení rozdílu v obou obtížnostech.

Žáci pátých tříd nejúspěšněji řešili test anglického jazyka – naprostá většina žáků dosáhla v úlohách společné části testu (*Poslech a Čtení*) více než dvoutřetinové úspěšnosti. Výsledek je o to cennější, že test odpovídal strukturou i obtížností mezinárodně platným certifikovaným zkouškám úrovně A1. Mírně vyšší úspěšnosti oproti první celoplošné zkoušce dosáhli žáci pátých tříd v testu českého jazyka, a to i přes jeho prodloužení a zařazení většího podílu úloh založených na práci s alespoň krátkým textem. Naopak v matematice